

Karl Olsens forslag om at standse sagens behandling og henvise forslaget til beslutning til et udvalg på 15 medlemmer vedtoges med 92 stemmer mod 5.

Hermed bortfaldt *Ragnhild Andersens* forslag om at henvise sagen til et udvalg på 16 medlemmer.

Formanden: Den næste sag på dagsordenen kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om fortrinsret i høsten for året 1949 for gæld, der stiftes af ejere og brugere af landbrugsjendomme til anskaffelse af såsæd, frø, kunstgødning og læggekartofler.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3785; fremsættelsen findes i tidenden sp. 2420).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Jensen (Lillering): Selvom der flere gange i denne sal har været røster fremme om, at vi burde se at komme bort fra den heromhandlede lovgivning, vil jeg dog gerne på alle mindre godt stillede landmænds vegne bringe landbrugsministeren en tak for dette lovforslag. Det må vel siges at være et led i genopbygningen, for det nytter jo lidet, at vi har den bare jord liggende derude, vi må have en afgrøde frem og helst med en såsæd, der kan give fuldgyldige afgrøder. Derfor er jeg i hvert fald meget tilfreds med, at denne lovgivning fortsættes; jeg tror, at det bliver til gavn for alle parter. Man kan selvfølgelig nok hævde, at det er kornhandlerne, der først og fremmest får fordel af den, idet der sikres dem betaling for den udsæd, som de afhænder til landmændene, men til syvende og sidst kommer det dog alligevel samfundet til gode, at der står en god avl på Danmarks jord. Derfor er jeg som sagt meget tilfreds med dette lovforslag, og jeg anbefaler det til vedtagelse her i tinget i håb om, at adskillige arealer, som ellers ikke ville blive besæet, ved hjælp af denne lov igen vil blive det.

Heick: Da vor ordfører er forhindret i at være tilstede, skal jeg på venstres vegne gøre et par bemærkninger angående det foreliggende lovforslag.

Vi betragter denne lovgivning som en kriselovgivning, der har været nødvendig under forhold, hvor landbruget eller dele deraf var ude for visse vanskeligheder, og vi stiller os derfor overfor denne kriseforanstaltning ligesom overfor tilsvarende foranstaltninger, at vi vil være med til en politik, hvorved en sådan ekstraordinær lovgivning gøres overflødig, i tilfældet her ved at lægge forholdene således til rette, at landbruget får sådanne økonomiske forhold, at det bliver i stand til selv at finansiere de årlige investeringer til såsæd og gødning. Der er jo en fundamental forskel på landbrugets stilling i mellemløvsårene, hvor problemet var, at vi producerede flere fødevarer, end forholdene tillod os at komme af med, og nu i efterkrigstiden, hvor vi kan sælge næsten alt, hvad vi kan producere. Det ændrede baggrunden for denne lovgivning, og det var begrundelsen for, at man i årene umiddelbart efter krigen lod den falde væk. Imidlertid ser det ud til, at landbruget har vanskeligheder ved selv at klare den fornødne investering. I fjor var der jo meget stærke røster fremme om, at man måtte genoptage høstpantelovgivningen. Da motiverede man det med den meget dårlige høst i 1947, som ville bevirke, at mange landmænd ville have vanskeligt ved at skaffe sig de nødvendige driftsmidler, og jeg tror forsåvidt det er rigtigt. I år er der igen stillet krav om at få denne lovgivning fortsat, men nu med en anden motivering, nemlig den at landbruget nu har brug for så store investeringer til genopbygning af besætninger o. s. v., at det vil knibe for en hel del også at få kræfter til selv at finansiere såsæd- og gødningsforbruget.

Jeg ser altså sådan på det, at forholdene ude i landbruget ikke er sådan over det hele, at man er i stand til selv at klare finansieringen, og så må man have denne lovgivning. Motiveringen skifter fra år til år, og venstre må erkende, at forholdene ikke er, som vi kunne ønske det, og derfor vil vi ikke modsætte os, at der også i år gennemføres en høstpantelovgivning, men vi vil principielt tilstræbe at nå til sådanne forhold, at denne lovgivning bliver overflødig.

Peder Jakobsen: Jeg er enig med den højterede regerings ordfører i, at det er nødvendigt, at man får den størst mulige